

حالت اضطرار، موجب ابطال حق غیر نمیگردد.

از هدایات کُمدنی یا (نظام حقوقی کشور)

***

کُمدنی افغانستان هدایت می دهد:

حالت اضطرار، موجب ابطال حق غیر نمیگردد.

***

محتوای هدایت ماده فوق الذکر که حساسترین و مهمترین حالت معینی را از تعاملات اجتماعی و رویکرد های مدنی و حقوقی زیر نظر دارد در زندگی باهمی جامعه می تواند تأثیر با سزائی از دید گاه عمل و عملکرد ها داشته باشد. و این هدایت شاخصی بر سلامت حق و احقاق حق مالک اصل یا نفر سوم تأکید می کند که قربانی یک عقد باطل و بی اعتبار شده باشد.

مطالب و نکات برجسته ای که درین امریه قانون به صراحت خواننده و دیده میشود :

۱ - حالت اضطرار :

هدف و مرام اصل در هدایت و امریه ای که ذکر شد «حالت اضطرار» است که در رأس هدایت ماده فوق الذکر قرار دارد، و حالت اضطرار درین مطلب احتیاج شدید و درماندگی اقتصادی توأم با ناتوانی و بیچارگی را تبارز می دهد که زاده آن حالت اضطرار می باشد و چرخش سایر اوامر مندرج این ماده نیز بدور همین حالت اضطرار می چرخد:

زمانیکه بپذیریم تحقق حالات اضطرار و تبعات یاد شده آن وسیله شخص و یا اشخاص! موجب اتلاف و یا ابطال حق غیر و یا شخص سومی میگردد قانون آن را نمی پذیرد و به بطلان و بی اعتبار بودن آن امر می نماید.

***

حالت اضطرار و عدم ابطال حق غیر:

سلامت حق غیر را با وجود تسلط حالت اضطرار و معامله و عقد باطل توسط اشخاص ذیدخل در تبنانی و توأمیت با فقر و مجبوری اقتصادی با توضیح بیشتر دنبال می کنیم:

حالت اضطرار در بحث فعلی که روی آن تمرکز داریم همان سلسله مجبوریتها و یا تحریص و تشجیعی است که برای عامل و یا مرتکبین یک معامله ناروا زمینه ساز میگردد تا به کار و عملی دست یازند که صلاحیت اجرای آنرا ندارند و به اعمال و اجرائات و عقد فُضولی (مداخله بیجا و بیصلاحیت به کار دیگران) مبادرت می ورزند که خلاف جواز حقوقی و مدنی و ایجاد گرتخلفات از احکام قانون و اخلال نظام حقوقی خواننده میشود. بدین معنی این معامله یک عقد باطل است که از اثر و تسلط حالت اضطرار و نهایت فقر اقتصادی بوجود می آید که در اصل بی اعتبار و باطل شمرده میشود.

۲ - عنصر حق در قبال حالت اضطرار:

اصل عنصری که درین ماده قانون بطور جدی و مؤکد مورد حمایت قرار می گیرد عنصر «حق» است قانون درین ماده حقی غیر را که ربوده شود تحریم می کند و آن را حرام دانسته و قابل اعاده می شمارد. و حق را در چنین حالت محفوظ و ثابت نگه میدارد.

- تصرفات فُضولی (فروش مال و متاع غیر بدون صلاحیت) :

انجام اعمال فُضولی که در ظاهر منجر به تصرفات و یا اجرائات بیجا به مال غیر میگردد زیاده تر اثرات اجتماعی و اقتصادی دارد که فقر اقتصادی و احتیاج مُخوف برای افراد جامعه و بساهم بگونه عرض شده مسئولیت حقوقی بار می آورد و گه و ناگهی هم با حالات خاص فراتراز ساحة حقوق به مسئولیت کیفری می انجامد.

مثالهای عملی و اثرات محسوس و مشهود این حکم در میهن و سرزمین ما:

ایجاد وضع نابسامان وطن همانطوریکه شرایط ماضی و حال را همه شاهد اند و بویژه درین چند سال اخیر که زندگی مردم و افراد مملکت ابتروویران شده است به تصور و خیال نمی‌کنجد، و یکی هم ازین حالات اسفبار فرار و آوارگی اتباع کشور به ممالک بیگانه می‌باشد که همه از آن آگهی دارند، البته از تبعات این بدبختی‌ها یکی هم اضرار کشنده اقتصادی و به مضیقه قرار گرفتن اکثریت قشر ناتوان و بیچاره مملکت است که حتی به ترک و رها سازی اجباری منازل، مال و منال و یا فروش آن‌ها به قیمت بسیار ناچیز بمنظور توشه راه صورت گرفته است، و تعداد دیگری ازین سیه روزان مملکت - مال و ملکیت‌های غیر منقول شان را ناگزیر بمنظور صیانت به اقربا، اقوام و یا اشخاص طرف اعتماد خود ها تسلیم نموده و خود وطن را ترک کرده اند.

بلی: چون دوام چنین دربردی و روزگار زشت روز تا روز از بد بدتر شد و مردم باقیماند در میهن را تحریص نمود تا برای زنده ماندن خود و اولادهای شان به هر عملیکه توانند دست یازند و چاره زنده ماندن خانواده خود را جستجو نمایند همین حالت رقت آور گرسنگی بالای افراد جامعه منجمله بالای تعدادی هم همان حالت اضطرار را مستولی ساخت و آنها را مجبور و ناتوان گردانید تا اثرات ناگوار حالت آمده یعنی اضطرار را بپذیرند و به آن تن در دهند:

کنون مبتنی بر مطالب ارائه شده اگر بپذیریم که تعدادی از افراد درمانده و بیچاره در داخل میهن با تحقق حالت اضطرار و گیر ماندن در مضیقه و خیم اقتصادی و گرسنگی ناگزیر به معامله و عقود ناجایز ایکه توضیح گردید مبادرت ورزیده و مرتکب چنین عملی شده باشند - این عمل به هیچوجه موجب اتلاف حق ثالث و غیر نمیگردد و چنین معامله و عقد باطل و اعتبار حقوقی و قانونی ندارد.

***

بگونه مثال: «امان» دریک حالت اضطرار و فقر و خیم اقتصادی روی مجبوریت خانه و یا اپارتمان برادر خود «امین» را که اصلن مالک آن نیست برای «مسعود» بفروش می‌رساند. درینصورت امین حق دارد ملکیت و یا خانه خود دوباره از مسعود اخذ و تسلیم شود. زیرا حالت اضطراریکه بر امان مستولی گشت موجب بطلان حق امین شده نمی‌تواند و حق امین با سلامت مالکیتش باقیست.

***

باعرض ارادت سخی صمیم